

Elejas pagasta plānotās (atļautās) izmantošanas fragments no Jelgavas novada teritorijas plānojuma 2011.-2023. gadam

Apzīmējumi	
	Individuālo dzīvojamu māju apbūve
	Kapsētu teritorijas
	Komercdarbības objektu apbūves teritorijas
	Rekreācijas teritorijas
	Ūdeņi
	Lauksaimniecības zemes
	Augstvērtīgās lauksaimniecības teritorijas
	Meži
	Tehniskā apbūve
	Valsts aizsargājami kultūras pieminekļi

Ēku un būvju eksplikācija	
N.p.k.	Nosaukums
1.	Pilsdrupas
2.	Bijusī teātra māja jeb klēts
3.	Bijusī muižas pārvaldnieka māja jeb kavalieru nams
4.	Tējas namiņš
5.	Estrāde
6.	Tualete
7.	Akmens tiltiņš
8.	Piemineklis Ž. Mēdema vecākiem
9.	Laukakmeņu žogs
10.	Pusloka formas žoga drupas

Zudušie muižas ansambļa elementi	
	Siltumnica
	Karoga masts
	Pieminekļi (Dorotejai fon Mēdema, Hercogienei Dorotejai, Teodoram)
	Ķegļu spēles paviljons
	Tiltiņš Nr.2
	Tenisa laukums
	Akmens soli un galds
	Augļu dārzs

Esošie un atjaunotie muižas ansambļa elementi	
	Sfinksas pie parādes ieejas
	Piemineklis vecākiem
	Tējas paviljons
	Tiltiņš Nr.1
	Akmens tiltiņš
	Dobumakmens - kulta vieta
	Laukakmeņu žogs bez arkām
	Laukakmeņu žogs ar arkām
	Paviljons jeb rotunda
	Tiltiņš uz kapsētu
	Kapsēta

Parka esošais funkcionālais zonējums	
	Privātpašuma teritorijas
	Publisko pasākumu norises vietas
	Privāto pasākumu norises vietas
	Neizmantotā, degradēta teritorija
	Esoša auto novietošanas zonas (ikdienā un publisko pasākumu laikā)

Apzīmējumi	
	Esošas muižas ansambļa ēkas
	Esošas muižas pils drupas
	Parka ainavā ienestas jaunas ēkas
	Esošs pagasta ceļš
	Esošs parādes pagalmis
	Esošs lapu / skuju koks (stumbra apkārtmērs >20 cm)
	Esošs lapu / skuju koks (stumbra apkārtmērs <20 cm)
	Esošas krūmu grupas
	Jaunstādītas lapu koku un krūmu grupas
	Vēsturiskās ūdenstece (dīķis)
	Esoša meliorācijas grāvju sistēma
	Ārpus parka robežas esošā apbūve
	Ārpus parka robežas esošie grāvji un ūdenstilpnes

	Elejas upe
	Esoši celiņi, takas
	Jaunizbūvētie celiņi
	Esošs akmens tilts
	Esošs koka tilts
	Esošas lauces
	Arhitektūras mazās formas
	Esošs laukakmeņu žogs
	Pusloka formas žoga drupas
	Esošs informācijas stends
	Esošs parka apgaismojums
	Esoša nolaižama barjera
	Esošs soliņš
	Esoša atkritumu urna
	Mākslas objekta novietnes vieta
	Dižkoku aizsargjosla
	Ieeja parkā
	Īpašuma robeža
	Īpašuma piederība: pašvaldība
	Īpašuma piederība: fiziskā persona
	Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa 5192 - Elejas muižas apbūve robeža
	Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa 5204 - Parks robeža
	Projektēšanas teritorijas robeža

Secinājumi:

- Neskatoties uz sarežģīto un postošo Elejas muižas ansambļa vēsturiskās attīstības gaitu, Elejas muižas parka ainava kopumā saglabājusies autentiskā pakāpē, bez būtiskiem uzslāņojumiem. Līdz ar to ir iespējama parka teritorijas oriģinālās ainavas kompozīcijas un plānojuma struktūras identifikācija un atjaunošana.
- Esošā situācijā parka ainavas vēsturiskā kompozīcija sastāv no skaidri un daļēji nolasāmām struktūrām:
  - Ovālas formas parādes laukuma muižas pils priekšā ar simetriski novietotām divām ēkām – klēti jeb teātra namu un kavaliera namu jeb muižas pārvaldnieka namu, kas līdz mūsdienām saglabājušies pilnā apjomā ar skaidri nolasāmu vēsturisko struktūru.
  - Parka galvenās kompozīcijas ass, kuru veido parādes laukums, muižas pils, parka centrālā lauce, parasto ozolu aleja un Tējas paviljons.
  - Parka centrālās lauces ar liepu, ozolu un veimuta priežu grupām abās malās, kas saglabājusies aptuveni sākotnējā platībā un apjomā. Kreisajā lauces malā saglabājušas vairākas košumkrūmu grupas, savukārt labajā pusē, neatbilstoši apsaimniekošanas dēļ, tās zudušas.
  - No muižas pils R sāna vērsta lauce ar neregulāru, izstieptu formu, kas pāriet uzpludinātās upītes skata perspektīvā. Lauce saglabājusies aptuveni sākotnējā platībā un apjomā.
- Daļēji zudušām (laika gaitā aizaugušām) angļu ainavu parkam raksturīgām lielākām un mazākām nesimetriskām laucēm, likumotiem pastaigu celiņiem, glezniecisku skatu perspektīvaam, ar koku un krūmu grupu palīdzību veidotiem skatu priekšplāniem un kulisēm, romantiskām atpūtas vietām un citām tā laika parku plānošanas filozofijai raksturīgām iezīmēm. Būtiskākais iemesls ir parka ainavas neatbilstoša apsaimniekošana, ilgstošs ainavas apsaimniekošanas pārtraukums, zema kultūrvēsturiska mantojuma novērtēšana un vandālisms.
- Laiku gaitā parka ainavā ienestas jaunas struktūras (1970. gados celtā lielā mēroga brīvdabas estrāde un sabiedriskās tualetes ēka), kā rezultātā mainījies parka vēsturiskās ainavas kompozīcija.
- No bagāta arhitektūras mazo formu skaita parkā ir saglabājušies aptuveni puse: pie parādes laukuma novietotas sfinksas (pārvietotas no kapsētas ieejas ansambļa); laukakmeņu arkveida žogs; pusloka žoga fragmenti; Ž. Mēdema vecāku pieminekļa fragments; akmens tiltiņa arka; kapsētas ieejas ansamblis; atjaunotais tējas namiņš un ļoti sliktā stāvoklī esošā rotunda parka ZR stūrī.
- Parka lielākās daļas vēsturiskais celiņu tīkls ir atjaunots un papildināts ar labiekārtojuma elementiem (soliņiem, atkritumu urnām).
- Parka ZR daļā vēsturiskie celiņi ir aizauguši un neveido mērķtiecīgu pastaigu maršrutu, līdz ar to nav iespējams apgūt visu vēsturisko parka teritoriju no dažādiem rakursiem atbilstoši sākotnējai, izcilu arhitektu un ainavu arhitektu iecerai.

Piezīmes:

- Doto lapu skatīt kopā ar AA-1. Elejas muižas parka sasaisti ar citiem tuvākās apkārtnes nozīmīgiem kultūrvēsturiskiem objektiem, AA-3. Muižas ansambļa autentiskuma un integritātes novērtējumu, AA-4. Esošo kokaugu stāvokļa novērtējumu un AA-5. Esošo kokaugu sugu plānu.

Projekta nosaukums		ELEJAS MUIŽAS PARKA AINAVAS APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS				
Objekta adrese		Parka aleja 1, Eleja, Elejas pag., Jelgavas novads, LV-3023				
Datums	12.2018.	Pasūtītājs	Jelgavas novada pašvaldība			
Proj. vadītāja	K. Dreija	Projekta Nr.	VV_2018/08			
Ainavu arh.	J. Klimanoviča	Lapas nosaukums	Elejas muižas parka ainavas esošās situācijas analīze			
		Mērogs	Stadija	Marka	Lapas Nr.	
		M 1:2500	-	AA-2	2	
					Lapu sk.	
					29	

**AINAVU ARHITEKTŪRA
KOKKOPĪBA / ARBORISTIS
BŪVKONSTRUKCIJAS**

VEIDOVIDI

SIA "VEIDOVIDI", JELGAVA
 Reģ. Nr.: LV43603058426
 Adrese: Asteru iela 14a-49, Jelgava, LV-3001
 Tālr.: +371 22007585
 e-pasts: kirsine.dreija@gmail.com